

Sergio Eslava
Skolpsykolog, PLA
sergio.eslava-leon@trelleborg.se
0410-73 39 75

Bildningsnämnden

Kvalitetsberättelse för den psykologiska delen av elevhälsan läsåret 2021/2022

Sammanfattning

Kvalitetsberättelsen utgör en del av den psykologiska delen av elevhälsans ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete (SOSFS 2011:19, HSLF:FS 2017:12).

Den psykologiska delen av elevhälsan ska enligt 2 kap. skollagen (2010:800)

- arbeta förebyggande och hälsofrämjande
- stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål
- bidra till skapandet av miljöer som främjar elevernas lärande, utveckling och hälsa

Måluppfyllelsen läsåret 2021/2022 bedöms vara god. Samtliga psykologer som arbetar inom bildningsförvaltningen har under läsåret bidragit med psykologisk kompetens genom att kontinuerligt medverka på elevhälsans träffar. Psykologerna har genomfört utredningar för att svara på olika pedagogiska frågeställningar. Vid önskad kontakt med exempelvis logopedmottagning, habilitering och barn- och ungdomspsykiatri (BUP) har psykologerna bidragit med nödvändiga underlag i form av bedömningar. Psykologerna har genomfört psykologiska utredningar som bl a legat till grund för bedömningar om skolformstillhörighet. Psykologerna har deltagit i arbetet med att säkerställa att elever mottagna i särskolan tillhör särskolans målgrupp.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse-Kvalitetsberättelse för den psykologiska delen av elevhälsan läsåret 2021/2022 (daterad 2022-08-04)

Bildningsförvaltningens förslag till beslut

Bildningsnämnden föreslås besluta

att godkänna Kvalitetsberättelse för den psykologiska delen av elevhälsan läsåret 2021/2022.

Beslutet skickas till

-

Bildningsförvaltningen

E-post bildningsforvaltningen@trelleborg.se

Webb www.trelleborg.se

Besöksadress Henry Dunkers
gata 1

Postadress Box 79, 231 21
Trelleborg

Telefon 0410-73 30 00

Fakturaadress

Box 173, 231 23 Trelleborg

Org.nr 212000-1199

Kvalitetsberättelse för den psykologiska delen av elevhälsan läsåret 2021/2022

Bakgrund

Organisation

I skollagen (2010:800) kap 2 § 25 framgår att för eleverna i förskoleklassen, grundskolan, grundsärskolan, sameskolan, specialskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan ska det finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta, medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser.

Inom bildningsförvaltningen i Trelleborgs kommun fanns under läsåret 2021/2022 åtta inrättade psykologtjänster inom elevhälsan, varav en var vakant pga tjänstledighet. Till läsåret 2022/2023 ska samtliga tjänster vara tillsatta. Därutöver gjorde en psykologkandidat från Lunds universitet sin praktik i verksamheten under höstterminen.

Psykologerna har tidigare varit organisatoriskt placerade inom kvalitets- och myndighetsavdelningen och haft sin fysiska placering på skolorna. Från och med 1 januari 2022 är skolpsykologerna organisatoriskt placerade under rektor med ansvar för de förskolor och skolor som ingår i rektorsområdet. En av psykologerna har tilldelats uppdraget som psykologiskt ledningsansvarig psykolog, PLA.

Skolpsykologerna har regelbundna nätverksmöten och kollegial handledning.

Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete enligt SOSFS 2011:9 (M och S) med ändringsföreskrift HSLF-FS 2017:12

Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete enligt SOSFS 2011:9 med ändringsföreskrift HSLF-FS 2017:12 med tillhörande rutiner är uppdaterat under läsåret. Verksamhetsplan för läsåret 2022/2023 fastställs av bildningsnämnden på det första sammanträdet för läsåret.

Avvikelserapportering används som ett förbättringsinstrument för att höja patientsäkerheten.

Rutiner revideras och nya upprättas kontinuerligt för att förbättra verksamheten.

Nationellt uppdrag

Hälso- och sjukvårdslagstiftningen utgör ett övergripande regelverk för hur hälso- och sjukvård ska bedrivas för att garantera hela befolkningen en högkvalitativ, kostnadseffektiv och patientsäker vård utifrån den enskildes behov. Lagstiftningen är densamma för sjukvårdande behandling inom öppen- och slutenvård och förebyggande hälsovård i skolans elevhälsa. Skolans skyldighet att bedriva elevhälsa och elevhälsoarbetets inriktning regleras i 2 kap. skollagen. Vägledning för elevhälsan 2016 framtagen av Socialstyrelsen och Skolverket är en gemensam vägledning för att stärka elevhälsans arbete och för att bidra till utveckling av likvärdig elevhälsa i hela landet.

Den psykologiska delen av elevhälsan ska enligt 2 kap. skollagen (2010:800)

- arbeta förebyggande och hälsofrämjande
- stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål

- bidra till skapandet av miljöer som främjar elevernas lärande, utveckling och hälsa

Samråd med elevhälsans psykologiska insatser ska enligt 3 kap. skollagen (2010:800) göras vid utredning om särskilt stöd om det inte är uppenbart obehövt.

Socialstyrelsen har 2013 tagit fram en kunskapssammanställning om psykologutredningar i skolan som fått namnet ”Psykologutredning i skolan”. I förordet till denna finns att läsa: ” Denna rapport diskuterar när det är aktuellt att utföra en psykologutredning, hur en sådan utförs och hur resultaten återförs så att lämpliga åtgärder i största möjliga mån undanröjer hinder för lärandet. I sammanställningen ingår även diskussion om lämpliga metoder. ”

Enligt Vägledning för elevhälsan ska elevhälsans psykologiska insats utöver det generella uppdraget

- tillföra psykologisk kompetens som ett stöd i det pedagogiska arbetet och i den övergripande planeringen av elevhälsans arbete
- på rektorns uppdrag genomföra psykologiska utredningar och bedömningar av elever, grupper och organisationer för att bidra med psykologisk kunskap om elevers förutsättningar för lärande och behov av stöd
- ge handledning och konsultation till skolans övriga personal
- bidra med kunskap kring psykiska besvär, till exempel ångest och depression, samt med stödjande samtal till elever, vårdnadshavare och pedagoger
- bidra med psykologisk kunskap kring skydds- och riskfaktorer för elevers hälsa, lärande och utveckling, till exempel genom utbildning kring psykisk hälsa och ohälsa
- ta tillvara kunskap om elevernas psykiska hälsa i elevhälsans övriga arbete

Måluppfyllelse och kvalitet utifrån regelverket

Arbeta förebyggande och hälsofrämjande

- Psykologerna tillför psykologisk kompetens som ett stöd i det pedagogiska arbetet. Psykologerna bidrar med psykologisk kunskap kring skydds- och riskfaktorer för elevers hälsa, lärande och utveckling.

Måluppfyllelse:

Samtliga psykologer som arbetar inom bildningsförvaltningen har under 2021/2022 bidragit med psykologisk kompetens genom att kontinuerligt medverka på elevhälsans möten. Ett kvalitetsmål är att psykologerna ska medverka på samtliga EHT inom rektorsområdet för att tidigt identifiera behov av psykologisk insats. En ökad bemanning bidrar till att öka tillgången till psykologisk kompetens i verksamheten.

Stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål

- genom tidig konsultation identifieras behov som kan gynna elevens fortsatta inlärnin
- att aktivt bistå elever i behov av särskilt stöd

Måluppfyllelse:

Handledning och konsultation till lärare inom grundskolan, grundsärskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan ges regelbundet, för att belysa elevens behov samt att hjälpa lärare att hitta strategier och öka förståelsen i arbetet med eleven. Handledning och konsultation ges som regel i mindre grupper (2-8 personer).

Handledningen utförs vid flera tillfällen under en lägre period enskilt eller i grupp och kan ha edukativa inslag. Under läsåret har handledning erbjudits digitalt eller med anpassningar till mindre grupper. Psykologerna har genomfört digitala fortbildningsinsatser riktade både till personal och vårdnadshavare inom förskola och skola.

Till skillnad från handledning är konsultation en kortare insats. Konsultation gentemot personal med fokus på hälsofrämjande och förebyggande faktorer har genomförts i anpassad form.

Under läsåret har 78 handlednings- och konsultationsuppdrag genomförts av psykologgruppen.

På grund av restriktioner har observationer i barngrupp eller klass inte varit möjliga att genomföra under läsåret.

Psykologerna har inte gjort några orosanmälningar till socialtjänsten under läsåret 2021/2022.

Bidra till skapandet av miljöer som främjar elevernas lärande, utveckling och hälsa

- varje elev ska känna sig trygg i samband med sitt möte med psykologen
- psykologerna bidrar med kunskap kring psykiska besvär samt bidrar med kunskap om elevers psykiska hälsa i elevhälsans övriga arbeten

Måluppfyllelse:

Bra bemötande är viktigt för att eleven ska känna sig trygg och tillitsfull i mötet med psykologerna. Därför arbetar psykologgruppen för att synas på skolorna samt vara tillgänglig. Genom samtycke från vårdnadshavare/myndig elev har

psykologerna möjlighet att vidarebefordra viktig sakkunskap som kan påverka elevens lärande, utveckling och hälsa.

Delta i utredningsarbete för elever i behov av särskilt stöd

- vid utredning om särskilt stöd ska samråd med elevhälsan ske om det inte är uppenbart obehövligt
- vid remissförfarandet till andra aktörer bidrar psykologen med utredningar och bedömningar
- psykologerna ska ansvara för den psykologiska utredningen vid skolformsbedömningar

Måluppfyllelse:

I utredningsarbetet har psykologerna deltagit utefter ärendets art. Psykologerna har genomfört utredningar för att svara på olika pedagogiska frågeställningar. Vid önskad kontakt med exempelvis logopedmottagning, habilitering och barn- och ungdomspsykiatri (BUP) har psykologerna bidragit med underlag i form av bedömningar. Psykologerna har genomfört psykologiska utredningar som legat till grund för bedömningar om skolformstillhörighet. Psykologerna har deltagit i arbetet med att säkerställa att elever mottagna i särskolan tillhör särskolans målgrupp.

Arbetet med att sammanställa antalet psykologutredningar samt psykologbedömningar och antalet remisser som skickas under 2021/2022 har genomförts. Under läsåret har 33 psykologutredningar genomförts. Åtta av dessa hade frågeställning intellektuell funktionsnedsättning, varav samtliga ledde till diagnos vilket är en av förutsättningarna för placering i grundsärskolan. 96 psykologbedömningar har gjorts inför remiss till logopedmottagning. Under läsåret har psykologerna varit involverade vid fyra kristillfällen som lett till flera krisinsatser på olika enheter, totalt vid nio tillfällen.

Egenkontroll

Egenkontrollen har omfattat processer och rutiner för journalföring. Rutiner och processer har reviderats och nya har tillskapats där det har varit nödvändigt.

Psykologerna har anmält 4 avvikelser under läsåret 2021/2022. Avvikelserna rör post som öppnas av icke legitimerad personal, samt fel i utredningar genomförda av extern aktör.

Risikanalys

En riskanalys avseende den nya organisationen med skolpsykologer placerade direkt under rektorerna genomfördes under hösten.

Samverkan

- psykologerna ska samverka med de aktörer som främjar elevens utveckling

Måluppfyllelse:

Samtliga psykologer har under 2021/2022 regelbundet deltagit i psykologmöten med kollegial handledning. Samverkan har skett med t.ex. logopedmottagningen

och barn- och ungdomshabiliteringen. Samverkan med barn- och ungdomspsykiatri (BUP) har inte fungerat tillfredsställande under läsåret. Anledningen till detta är den ansträngda personalsituationen som fortsatt råder inom BUP Trelleborg.

Psykologerna deltar i ett antal professionsnätverk för erfarenhetsutbyte, bl a kring mottagande i särskola, skolpsykologer i södra Skåne, dyslexi- samt dyskalkylinätverk (SKED), AFI, YAM och PLA-nätverk. Antalet träffar har varit begränsade under läsåret som ett resultat av pandemin.

Kompetensutveckling

Det psykologiska arbetet i skolan omfattar ett mycket brett kunskapsområde och kräver stor kompetens hos den enskilda psykologen. Under höstterminen 2021 erbjöds samtliga skolpsykologer möjligheten att delta på Psifos årliga kompetensdagar för psykologer i förskola och skola. Under höstterminen gavs extern handledning av Malin Green Landell, psykolog, som arbetar nationellt med frånvaroproblematik i skolan. Samtliga tjänstgörande psykologer har utbildats till instruktörer i YAM.

Samtliga psykologer tar del av de nyheter som finns på Psykologförbundets, SPSM:s och Socialstyrelsens hemsidor.

Förväntad utveckling

Psykologerna kommer under det kommande läsåret att fortsätta arbeta med implementering av YAM i kommunens åttondeklasser. Kunskaper som införskaffats under handledning av Malin Green Landell kommer att implementeras i skolornas närvaroarbete. Psykologerna har också utarbetat ett "närvaropaket" med föreläsningar mm som riktar sig både till personal i skolan samt vårdnadshavare.

Sammantaget förväntas detta leda till en kvalitetshöjning av det förebyggande och främjande arbetet för att öka den psykiska hälsan och närvaron i skolan.

Sergio Eslava Leon

Skolpsykolog/Psykologiskt ledningsansvarig